LÁ THƯ MỤC VỤ

Trong buổi giảng tĩnh tâm Mùa Vọng vừa qua, Cha Đàm Xuân Lộ dòng Mary Knoll, dòng truyền giáo Hoa Kỳ, làm mục vụ bên Nhật Bản có chia sẻ điều thù vị trong văn hóa xứ Phù tang. Ba điều mà Người Nhật sợ nhất là động đất, hỏa hoạn, và người cha. Động đất và hỏa hoạn thì dân nước nào cũng sợ, nhưng sợ cha mình ngang với động đất và hỏa hoạn thì là một điều có vẻ lạ kỳ đối với chúng ta.

Người cha trong những nền văn hóa theo chế độ phụ hệ luôn là người chủ trong gia đình, cầm cân nảy mực để giữ gia phong, nhưng có lẽ không có người cha trong văn hóa nào mà nghiêm khắc như người cha trong văn hóa Nhật Bản. Chính vì thế mà theo như cha Đàm Xuân Lộ thì khi Kitô giáo truyền vào đất Phù Tang với hình ảnh của một người cha nhân hậu như người cha trong dụ ngôn của Chúa Nhật tuần này đã làm cho vua quan và dân chúng của họ chống đối quyết liệt vì theo họ nếu để cho đạo mới này phát triển trong nước thì sẽ làm đảo lộn kỷ cương phép nước, phá hủy luân thường đạo lý của gia đình xã hội, và quốc gia sẽ loạn cũng như gia đình sẽ bại hoại. Đó có thể là một trong những lý do tại sao Kitô giáo được truyền vào đất Phù Tang cùng thời với Việt Nam mà số người theo đạo rất ít trong khi dân số Kitô hữu ở Việt Nam đông hàng thứ hai tại Á Châu, chỉ sau Phi Luật Tân. Tuy Nhật Bản và Việt Nam cùng theo Khổng Giáo truyền qua từ Trung Hoa.

Vào thời Chúa Giêsu, hình ảnh Thiên Chúa trong Do Thái giáo vẫn là hình ảnh một Đấng Tối Cao rất nghiêm khắc, sẵn sàng trừng phạt không thương tiếc những khi dân bỏ Ngài chạy theo các thần ngoại lai. Dù rải rác trong Cựu Ước vẫn có những hình ảnh một Thiên Chúa "giầu lòng từ bi nhân ái, chậm bất bình và hết sức khoan dung" (Tv 102). Chính vì sống với hình ảnh một Thiên Chúa nghiêm khắc như vậy nên người Do Thái, đặc biệt những nhà lãnh đạo tôn giáo, không thể chấp nhận hình ảnh Thiên Chúa là một người cha nhân hậu, bao dung như trong dụ ngôn của Chúa Nhật tuần này.

Cũng giống các nhà lãnh đạo đất nước Phù Tang xưa, các nhà lãnh đạo Do Thái Giáo không thể chấp nhận lời giảng của Chúa Giêsu về Thiên Chúa như một người cha hiền lành đến nhu nhược khi đứa con hỗn láo đòi chia gia tài cho nó ngay khi ông còn sống mà ông vẫn cho. Rồi khi nó ôm phần gia tài của nó đi tiêu xài ăn chơi phung phí, sau đó lê tấm thân tàn tạ về đến đầu ngõ đã vội chạy ra đón nó, hôn lấy hôn để, và mở tiệc ăn mừng nữa. Thật không còn tôn ti trật tự gì hết. Qua miệng của người con cả ngài cho ta thấy thái độ này của họ *"Cha coi, đã bao năm con hầu hạ cha, không hề trái lệnh cha một điều nào, mà không bao giờ cha cho con riêng một con bê nhỏ để ăn mừng với chúng bạn. Còn* thằng con của cha *kia, sau khi phung phí hết tài sản của cha với bọn đàng điếm, nay trở về thì cha lại sai làm thịt con bê béo ăn mừng nó". (Lc.15:29-30).*

Xã hội Nhật Bản ngày nay đã thay đổi. Hình ảnh người cha không còn là một người đáng sợ đối với con cái nữa. Do Thái Giáo cũng thay đổi rất nhiều không còn có thái độ bất dung đối với những người không giữ luật lệ nữa. Nhưng hình ảnh một Thiên Chúa nhân hậu trong dụ ngôn hôm nay vẫn còn sống mãi và mới mẻ như hơn hai ngàn năm trước khi nó được kể lại bởi thánh ký Luca. Sứ điệp của dụ ngôn là Thiên Chúa luôn yêu thương mỗi người chúng ta bất kể chúng ta lầm lỗi đến đâu. Và Thiên Chúa cũng luôn tôn trọng sự tự do chọn lựa của chúng ta. Ở trong nhà dưới sự ấp ủ của Ngài hay bỏ nhà đi hoang như người con thứ. Hoặc chọn lựa đứng bên ngoài không vào nhà như người con cả dù Ngài tha thiết mời gọi ta vào tham dự bữa tiệc mừng vì một người anh chị em của chúng ta trở về nhà sau những ngày tháng đi hoang.

Dụ ngôn Người Cha Nhân Hậu này không phải nghe cho vui tai nhưng nó đụng chạm đến tất cả chúng ta. Trong sâu thẳm chúng ta có cả hai "người con" hiện diện. Cùng một lúc, chúng ta là người con thứ thích tìm kiếm khoái lạc trần thế, muốn bỏ nhà đi hoang để thỏa mãn dục vọng của mình và là người con cả chăm chỉ và ngoan ngoãn giữ đạo, luôn cố gắng sống theo ý Chúa. Nhận ra khuôn mặt của người con thứ trong chúng ta có vẻ dễ dàng hơn là thấy được thái độ bất dung của người con cả trong chúng ta. Rất nhiều người được coi là đạo đức, thánh thiện, lại rất khắt khe với kẻ tội lỗi. Tệ hơn nữa còn nhân danh sự thánh thiện của Thiên Chúa mà đòi xử phạt kẻ tội lỗi. Họ trở nên thiếu tình bác ái huynh đệ, lòng ra chai đá không biết cảm thông với yếu đuối của người khác và cũng không biết chia sẻ niềm vui của Thiên Chúa khi Ngài đón nhận những đứa con hư hỏng biết tìm đường trở về.

Cả hai người con trong chúng ta đều cần phải trở về và trở vào. Nhưng trở về và trở vào không phải chuyện dễ dàng. Chẳng ai muốn nhận mình đã đi lầm đường hay dẹp bỏ tự ái bước vào nhà để giang tay đón lấy người anh chị em vì họ không phải là 'đứa con của cha' nhưng là 'đứa em của con'. Hãy trở về và trở vào để khám phá ra mình có một chỗ trong trái tim của Cha. Cha yêu mình dù mình hư hỏng, bất xứng, cha yêu mình không phải vì mình ngoan ngoãn được việc, mà là vì cả hai đều là con của cha và cha không muốn mất một đứa con nào hết. Vì tất cả đều là con của cùng một Cha trên trời.

Lm Nguyễn Mộng Huỳnh